

Kantttekeningen en vragen bij het bestuurlijk handelen van het College van B&W van de gemeente Oude IJsselstreek, in het bijzonder rond het DRU complex en grondtransacties.

Vooraf:

We hoeven er niet van overtuigd te worden dat de uitgaven die door het college op een lijstje zijn gezet worden gedekt door raadsbesluiten. Dat nemen we voetstoots aan totdat het tegendeel is bewezen. We plaatsen wel grote vraagtekens bij de informatie die het College aan de raad verstrekt, bij toezeggingen en garanties door het college gegeven, bij de omgang met projectontwikkelaars.

1. Achterhouden van informatie

Er zijn minstens drie rapporten uitgebracht over de DRU:

- a. Medio 2006 voorspelt het bureau Buys een tekort van € 563.000
- b. Bureau49 van Koos Peskens voorspelt verliezen van 697.000 tot 781.000
- c. De heren van Putten en van Duijn melden in hun ook verder vernietigende rapport dat een positief resultaat van de DRU cultuurfabriek niet te verwachten is.

Deze rapporten waren bij het college bekend maar zijn niet aan de raad op tijd overhandigd zodat de raad ze in het vormen van een oordeel niet kon meenemen. Het college heeft ze achtergehouden.

2. Onjuiste informatie naar de bank?

In het memo van 15 januari 2009 staat dat het opgestelde bedrijfsplan vooral is bedoeld ter verkrijging van een bancaire geldlening. De BNG heeft het krediet van 1.600.000 toegewezen op grond van dit bedrijfsplan.

Dit bedrijfsplan is ondanks een nadrukkelijk verzoek niet aan het Comité beschikbaar gesteld. Is het bedrijfsplan geflatteerd, niet realistisch, wellicht zelfs gefingeerd?

3. Valse concurrentie

In het memo van 15 januari 2009 staat dat valse concurrentie zal worden voorkomen door de horeca activiteiten in een BV en marktconforme huurtarieven te berekenen. Dat is een schijnoplossing omdat door de horeca geleden verliezen geheel of gedeeltelijk door de Stichting Cultuurfabriek worden betaald, uit de subsidie die de stichting ontvangt van de gemeente. In 2010 wordt naast een verstrekte bankgarantie van € 600.000 een bijdrage uit het vereveningsfonds van € 500.000 toegekend voor de tekorten van 2009 en 2010. Geen valse concurrentie? Een normale onderneming was al drie keer failliet geweest.

4. Verzwijgen van informatie, onbevoegd handelen

Het college heeft rechtstreeks, buiten de hiervoor benoemde directie om, huurcontracten afgesloten met gebruikers van de ruimten in de Cultuurfabriek. Tegen tarieven die maar voor ± 50% kostendekkend zijn. Dat wist het college of dat had het moeten weten. Waarmee een totale jaarlijkse extra subsidie ontstond van ± 400.000. De raad was daarover niet geïnformeerd toen zij een jaarlijkse subsidie van 435.000 toekende.

In de raadsvergadering heeft het betreffende collegelid het boetekleed aangetrokken door te verklaren dat het jaarlijks tekort van 400.000 veroorzaakt is door zijn schuld. Waarmee een extra jaarlijkse subsidie van 400.000 door de raad is gewrongen.

5. Personeelskosten

Op 12 maart 2011 is een rapport 'Bevindingen doorlichting Cultuurfabriek' opgesteld door de registeraccountant M.J.T. Heuvels. Naast vele andere opmerkelijk zaken blijkt uit dit rapport dat het personeelsbestand inclusief stagiaires 41,7 fte bedroeg waar een aantal van 12,8 was begroot. De extra personeelskosten bedroegen volgens de financiële verantwoording € 648.000, een overschrijding van personeelskosten tot ruim 225%. Deze overschrijding was bekend bij het college in september 2010 (besluit verstrekking borgstelling) en tijdens de raadsvergadering op 16 december 2010. Maar is daar niet genoemd waardoor de raad te weinig informatie had om een verantwoord besluit te nemen.

En welke personeelsleden werken er inmiddels geheel of gedeeltelijk voor de Stichting of BV maar staan daar niet op de loonlijst?

6. Stichting Cultuurfabriek <-> BV Horeca

Uit een analyse van de geconsolideerde jaarrekening van de Stichting blijkt dat de personeelskosten (exclusief stagiaires) ca. 70% bedragen van de omzet. In de branche is 35% gangbaar. Uit de jaarrekening van 2010 blijkt dat technisch personeel is ondergebracht in de BV terwijl ze op de loonlijst van de Stichting horen te staan.

Tevens blijkt dat ca. 1.900.000 is geïnvesteerd in de BV Horeca terwijl daar een geraadpleegd adviseur een bedrag van € 374.000 berekende. De Stichting is vrijgesteld van vennootschapsbelasting, de BV Horeca moet wel vennootschapsbelasting betalen. Zijn er boekhoudkundig investeringen naar de BV Horeca geschoven om de betaalde belasting te kunnen terugkrijgen? Is daarom de accountantsverklaring bij de jaarrekening van de Stichting nogal cryptisch? Wijst daarom de accountant op tekortkomingen in de boekhouding van de BV Horeca?

7. Ondoorzichtig, gesloten, gebrek aan transparantie en openheid.

Het college weigert inzage te geven in de financiële stukken van de Stichting en van de BV horeca, terwijl daar met een beroep op het informatierecht van de raad en de Wet Openbaarheid Bestuur door raadsleden zowel als Comité nadrukkelijk om gevraagd is. De BV horeca is een dochter van de Stichting, de Stichting is een z.g. verbonden partij van de gemeente en beiden vallen derhalve onder de WOB. Het Comité VBOIJ heeft na het eerste onderzoek 25 relevantie vragen gesteld aan het college. Daarvan zijn er 3 passend beantwoord. De overige 22 niet. Waarmee een exactere analyse voor het Comité zeer bemoeilijkt wordt.

8. Accountancy

Het op 12 maart 2001 opgeleverde rapport 'Bevindingen doorlichting DRU Cultuurfabriek' is mede opgesteld door de registeraccountant M.J.T. Heuvels, beleidsmedewerker bij de gemeente. De inhoud van dit rapport wijkt op essentiële onderdelen af van de realiteit uit de resultaten van de jaarrekening 2010. Zo wordt in de jaarrekening bij Culturele evenementen een verlies genoteerd van ± 279.000 terwijl in het rapport daarvoor maar € 46.000 wordt vermeld. Tevens valt het verschil

in de verantwoorde resultaten van de horeca op: 289.000 in de jaarrekening, 200.000 in het rapport.

Een pikant detail is nog dat de heer Heuvels in zijn hoedanigheid als beleidsmedewerker kennis moet hebben van de volledige administratie van de BV Horeca, terwijl het College in de brief waarin ze het WOB verzoek van het Comité afwijst meldt 'dat het College niet over die informatie beschikt'.

9. BOEI

BOEI is een BV, dus een op winst uit zijnde onderneming die gespecialiseerd is in gebouwen die worden gerekend onder cultureel erfgoed.

In het verleden zijn hallen, opstallen en gronden door de gemeente voor € 1,- overgedaan aan BOEI. Thans koopt het College het portiersgebouw terug voor 4,3 miljoen en een aantal andere panden voor ruim € 600.000. Boei ziet er niks meer in en wil er vanaf. Bovendien ontvangt BOEI een garantstelling van 2.700.000. Wat rechtvaardigt die bedragen? Wat heeft Boei daarvoor gedaan? Is er een deskundig onderzoek waaruit blijkt dat die miljoenen gerechtvaardigd zijn? Waarom geeft de gemeente die garantie aan BOEI? Zijn de onderpanden onvoldoende waard voor een hypothecaire zekerheid? Welke transacties zijn er nog meer met BOEI geweest, al dan niet onder de paraplu van Stichting of BVHoreca?

10. Grondbedrijf

In hun reactie op ons rapport geeft het College een overzicht van gronden die door de gemeente zijn aangekocht, zonder bedragen. Sommige daarvan lijken gerechtvaardigd, andere zijn zeer merkwaardig. Waarom bijvoorbeeld koopt de gemeente van de project ontwikkelaar tien parkeerplaatsen in Uft voor € 800.000 en boekt ze er vervolgens 400.000 op af? Subsidie aan de projectontwikkelaar?

Volgens een officiële taxatie is de waarde van de grond in het centrum van Uft € 2,2 miljoen waard. Smeltkroes plus bibliotheek verkocht aan projectontwikkelaar voor € 1,2 miljoen. Eén miljoen weggeven aan projectontwikkelaar?

En nog vele andere transacties en veel te optimistische inschattingen van risico's.

Terborg, 24-11-2011